

Ο ΝΟΥΜΑΣ

[ΦΗΜΕΡΨ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ «ΤΥΠΟΣ».

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀρχιτυπώτης: ΗΑ. ΒΟΥΤΣΙΕΡΙΑΝ

= Γραφεία, Σοφοκλέους Ἀριστοίδου =

Διαχειριστής: Γ. Νίκος

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Ἐπιτηδεύοντι: Ἐτησία Δρ. 10. — Ἐξάμηνος Δρ. 6. —

Ἐξαυτερικῶν: Φρ. 15. — Φρ. 8. —

Ἐκαστον φύλλον λεπτά 25

Ἀγγελίαι καὶ διαφημίσεις δραχ. 2 ὁ στίχος.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Ο ΝΟΥΜΑΣ ἔγινε ἀνάγκαστος. Φύλλον σχεδὸν ἕν ἀπόμεινε, ὁλοένα ἀπὸ τὰ κί-
σκια καὶ ἀπὸ τὰ βιβλιοπωλεῖα μᾶς ζητοῦνε
φύλλα καὶ λογαριάζουμε νὰ ξανατυπώσουμε
ἀργότερα τὸ πρῶτο φύλλον γιὰ νὰ τὸ στείλουμε
στοὺς συνδρομητῆς τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ ἔξω-
τερικοῦ. Ἡ θερμὴ ὑποδοχὴ πού ἔκαμε στὸ
«Νουμᾶ» τὸ Ἀθηναϊκὸν κοινὸ μᾶς συγκινεῖ
βαθύτατα ἀλλὰ μᾶς ἐπιβάλλει καὶ μεγάλες ὑπο-
χρεώσεις πού θὰ πασχίσουμε ν' ἀντιποκριθῶμε
σ' αὐτές. Ἄς τὴν καμωρῶσουμε μὰ τέτοια
ἐπιτυχία οἱ τετράσποροι μανδρινῶν τοῦ δημο-
τικισμοῦ, πού πρότερον ἔβγαλαν τὴν ἀπόφαση
πὼς ὁ «Νουμᾶς» δὲ χρειάζεται κα' ἐγάλασαν τὸν
κόσμον νὰ τὸν σταματήσουν.

ΦΛΕΤΕ νὰ μάθετε πὼς ὑποστηρίζει τὸ
κράτος τοὺς λογοτέχνες μας; Ἀκοῦστε. Ὁ
διηγηματογράφος καὶ συνεργάτης μας Κώστας
Παρορίτης δίδασκε στὸ Ἀρσακείου. Λοιπὸν,
τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἀρσακείου βρῆκε πὼς
τοῦ εἶναι περιττὸς καὶ τὸν ἔπαψε. Καὶ τὸ ὑ-
πουργεῖο; Ἀπλούστατα. Ἐπικύρωσε τὴν
πάψιν του. Χρειαζόνταν σχόλια;

ΦΥΣΙΚΑ χρειάζονται καὶ μερικὰ, ἑλαφρὰ
πάντοτε, σχόλια στὰ παραπάνω. Θέλουμε
δηλ. νὰ ποῦμε πὼς Γενικὸς Γραμματέας καὶ
παντοκράτορας στὸ Ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας
εἶναι ὁ δημοτικιστὴς κ. Γληνός. Εἶναι καὶ δυὸ
τρεις ἀκόμα, ἴσως καὶ περισσότεροι, δημοτικι-
στῆς μέσα στὸ ἀνώτατο ἐπολιτικὸν συμβούλιον.
Καὶ ὅμως ὅλοι τοὺς αὐτοί, οἱ ἐρισηφδες, ἀντὶ
ν' ἀνταμείψουν καὶ νὰ χρησιμοποιήσουν ποι-
κλιτοτρόπως ἕναν τέτοιον ἐπιστήμονα, κα' ἕνα τέ-
τοιον λογογράφον, κα' ἕνα τέτοιον ἄνθρωπον μὲ

χαραχτῆρα ἀλύγιστον καὶ διαμνένιον σὰν τὸν
Παρορίτη μας, τὸν ἀφίνουν ἀπροστάτευτον, ὅ-
ταν ἕνα στενοκέφαλον Ἀρσακειακὸν συμβούλιον
βρῖσκει τὴν διδασκαλίαν του περιττή!! Μὰ
μήπως δὲν ἔχουν ἐξοστρακίσαι σὲ κάποιο χω-
ριὸ τῆς Μακεδονίας καὶ τὸ Γιάννη Σταμα-
τόπουλον, πού τοὺς ἀνοίξε τὰ μάτια καὶ
τοὺς ὀδήγησε στὸν ἴσιον δρόμον τοῦ δημο-
τικιστικοῦ ἀγῶνα μὲ τ' ἄρθρα του καὶ μὲ
τὶς μελέτες του δεκαπέντε χρόνι στὸ «Νου-
μᾶ», ἀντὶ νὰ τὸν κρατήσουν ἐδῶ, ὅχι γιὰ νὰ
διδάσκει σὲ κανένα Γυμνάσιον, μὰ γιὰ νὰ τοὺς
γράφει διδασκτικὰ βιβλία; Ὁ Σταματόπουλος ὁ-
μως, φαίνεται, καὶ ὁ Παρορίτης καὶ ὁ Ρήγας
Γκόλφης καὶ τόσοι ἄλλοι ἀκόμα δὲν εἶναι ἀπὸ
ἐκείνους πού ἐνθουσιάζουν καὶ λιβανίζουν τὴν
παντοδύναμη τριανδρία τοῦ Ὑπουργείου τῆς
Παιδείας.

ΦΕΡΘΗΚΕ λοιπὸν πολὺ σωστὰ καὶ δίκαια
ἡ Κυβέρνησις πού ἀφισε τοὺς πολιτικούς
ἐξορίστους νὰ γυρίσουνε στὰ σπίτια τους. Ἡ
παράτασις τῆς ἐξορίας τους δὲν εἶχε πᾶ κανέ-
να λόγο, ἀφοῦ ὁ ἀντιβενιζελισμὸς τους δὲν
ἤμπορεῖ νὰ βλάψῃ σὲ τίποτε. Ἄν ἐξαιρου-
θῶν καὶ ὕστερα ἀπὸ τὰ τόσον εὐγλωττα γεγονό-
τα νὰ θεωροῦν τὸ Βενιζέλον προδότη καὶ κα-
ταστροφέα τῆς Πατρίδας, δικὸς τους λογαρια-
σμὸς. Ἡ Πατρίδις, βλέπετε, καὶ χωρὶς αὐτοὺς
ξεντροπιάσθη καὶ σώθηκε. Τὶ νὰ γίνει! Τῆς
ἦτανε γραφτὸ νὰ σωθεῖ ἀπὸ ἕνα προδότη. Τῶ-
ρα αὐτοί, οἱ πατριῶτες, πού γυρίζουνε στὰ
σπίτια τους, ἄς παπατέψουνε μὲ ναφθαλίνη
τὸν πατριωτισμὸν τους νὰ μὴ τοὺς τὸν πειράξῃ
ὁ σκόρος. Δὲν ἔχουν ὅλοι, βλέπετε, τὴν παλη-
καριὰ τοῦ κ. Πάπ νὰ ὁμολογήσουν πὼς ἡ πο-
λιτικὴ τους ἐνικήθη ἀπὸ τὰ γεγονότα.

ΟΣΟ βρῖσκουμε ἀντιβενιζελική, δηλ. ἀνε-
λεύθερη, τὴν Κυβερνητικὴν ἐπέμβασις κα-
τὰ τῶν σοσιαλιστῶν καὶ τῶν ἐργατῶν, τόσο
βρῖσκουμε Βενιζελική, δηλ. Φιλελεύθερη, τὴν
ἀπόφασίν της νὰ δώσει χάριν σὲ διαφόρους πο-
λιτικούς ἐξορίστους καὶ νὰ τοὺς ἀφίσει νὰ γυ-
ρίσουνε στὰ σπίτια τους. Γιατὶ ἐμεῖς πού δὲ
δουλέψαμε καὶ δὲ θὰ δουλέψουμε ποτὲ σὲ κόμ-
ματα μὰ σὲ ἰδέες, συνηθίσαμε στὸ πρόσωπον
τοῦ Βενιζέλου νὰ βλέπουμε τὴν προσωποποίη-
σιν τῶν ἀγνῶν φιλελευθέρων ἀρχῶν. Γιὰ τοῦ-
το καὶ ἡ λύπη μας εἶναι βαθειὰ καὶ ἡ ἀγανά-
κτησή μας μεγάλη ὅσοι φορὲς τύχει νὰ δοῦμε,
καὶ δυστυχῶς αὐτὸ συμβαίνει συχνότατα, τοὺς
συνεργάτας του καὶ τὰ ὄργανά του νὰ προδι-

νουν τὸ πρόγραμμά του καὶ νὰ τὸν ἀντιπολιτεύονται σὰν οἱ χειρότεροί του ἐχτροί. Σὲ τέτοιες περιστάσεις φτάνουμε στὸ παράτολμο συμπέρασμα πὸς ὁ Βενιζέλος εἶναι καὶ αὐτὸς ἓνας Χριστὸς πού ἔχει τὸ ἀτύχημα νὰ περιστοιχίζεται ἀπὸ κικκοὺς Ἀποστόλους.

Ο ἄνθρωπάκεμποροι ὀρισμένους εἶναι οἱ μεγαλοφυέστεροι Ρωμοί. Ἄν εἶναι ἀληθινὰ αὐτὰ πού λέγονται, πὸς αὐτοὶ ἔβγαλαν ἀνθρώπους τους καὶ ἔκλειψαν τοὺς σωλήνες τοῦ γαζιῦ ἀπὸ τοὺς δρόμους καὶ τὰ ρολόγια ἀπὸ τῆς ἀλλῆς τῶν σπιτιῶν γιὰ νὰ μὴ μπορέσει νὰ διοχετευθεῖ τὸ γαζὶ στὰ σπιτία καὶ τὰ μαγαζιά καὶ νὰ ἐξακολουθοῦν ἔτσι νὰ ἀκριβοπουλᾶνε μιὰ καὶ μιὰμιση δραχμὴ τὴν ὀκτὰ τὰ κρημμένα κάρβουνά τους— ἂν εἶναι ἀληθινὰ ὅλ' αὐτὰ, τότε πρέπει ν' ἀνακηρυχθοῦν οἱ πεισχυροὺς καὶ ἐδέστεροι Ρωμοὶ καὶ ν' ἀπιτήσουν πικρὰσημα καὶ ἀνδριάστες Ἐλπίζουμε νὰ μὴν ὑπάρχει ἀντίρρηση καμμιὰ..

ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΒΑΣΚΑΛΕ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΕΣ...

Φίλε «Νουμά»

Σοῦ στέλνω κάτι πού ἔτυχε νὰ διαβίσω τὶς προάλλες στὸ «Βαλκανικὸ Ταχυδρόμο» :

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἀπέστειλεν ἐξ ὀνόματος τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα :

« Ὑπάλληλο Ὑπουργείου Παιδείας συγχαίροντες Ὑμᾶς πρόμαχον ἐθνικῶν δικαίων καὶ προτεργίτην ὀλικῆς, ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς ἀναγεννήσεως Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, εὐχονται πολλὰ τὰ ἔτη Ὑμῶν ».

Ἡ σχολικὴ ἐπιτροπὴ Τραπεζῆς Μήλου ἀπέστειλε τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα διὰ τὸν κ. Πρωθυπουργόν :

« Σὲ σόνα ἀξίζουσι τὰ πολλὰ χρόνια, πού εὐχόμεθα γιὰ τὴν ἐφορτῆ σου, γιὰτὶ ξέρουμε πὸς θὰ τὰ ἀφιερώσης γιὰ τὴ μεγάλην καὶ Πατριδα, τὰ παιδιὰ τῆς ὁμοίας σὲ ἀγαπᾷ ἑγκάρδια. Σχολικὴ Ἐπιτροπὴ Τραπεζῆς Μήλου ».

Ἦγουν καὶ δηλαδὴ, ὁ κ. Γενικός, πού ἐθέσπισε πὸς στὰ σχολεῖα πρέπει νὰ διδάσκεται ἡ δημοτικὴ, μεταχειρίστηκε τὴν καθαρεύουσα γιὰ νὰ συγχαρῆ τὸν κ. Πρωθυπουργόν. Καὶ οἱ καϋμένοι οἱ δασκάλοι τῆς Μήλου, πού πίστεψαν τὰ λόγια του, μεταχειρίστηκαν, στὴν ἴδια περίσταση, τὴ γλώσσα πού διέταξε νὰ διδάσκεται στὰ παιδιὰ.

Ἦ ἄλλα σχόλια περιττὰ, θαρρῶ.

Δικός σου
ΑΝΕΜΟΜΥΛΟΣ

ΓΛΩΣΣΙΚΑ

Φίλε «Νουμά»,

Ἐπειδὴ ξέρω πὸς ἐνδιαφέρεσαι γιὰ τὰ γλωσσικά, σοῦ μεταδίδω μιὰ γλωσσικὴ διόρθωση ποῖναιμε ὁ κ. Ρέπουλης μὲ τὸ νὰ μετονομάσῃ τὶς «Κεντρικὲς Ἐνωμοτιές» σὲ «Τμήμα μεταγωγῶν» καὶ ἔτσι τώρα, γλωσσικῶς τοῦλάχιστον, «Κεντρικὲς Ἐνωμοτιές» δὲν ὑπάρχουν.

Δικός σου
ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ

Ο ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

[Τὸ ἄρθρον τοῦτο μολονότι πρωτοδημοσιεύθη ἐν ἐδῶ καὶ ἔνα μῆνα καὶ φραστικὰ δὲν ἤμπαρ καὶ μιλῆ γιὰ κατοπινὰ γεγονότα, πού ἄλλα ἄρκετὰ τὴν κατάστασιν στὴ Γερμανία, τὸ δημοσιεύουμε ἐδῶ, ἐπειδὴ δίνει κάποιες πληροφορίες χρησιμώτατες γιὰ νὰ καταλάβουμε σωστὰ τί γίνεται στὴν ἐπαναστατικὴ αὐτὴ χώρα].

Μὲ τὴν ἐπανάστασιν, πού ἔγινε στὴ Γερμανία, αἰσιτικὰ κόμματα, πού εἶχαν ἴσασιν τὰ χιῆς τὴν ἡμέραν μῆσα στὸ Ράιχσταγ, ἐξαφανίστηκαν καὶ ἡμεῖς στὴν Πρωσσία, Βαυαρία, Σαξωνία καὶ Βυρβέργη φαίνεται νὰ κρημνωθῆ ἡ Σοσιαλ-δημοκρατία. Ἀπὸ τί οὐγκεται αὐτὴ ἡ Σοσιαλ-δημοκρατία καὶ ποιῆς εἶνε οἱ κρημνωτικὲς ἰδέες τῶν κρημνωτῶν ἀρχηγῶν τῆς; Ὑπόθετον ἀνάμεσα σιὸς Γερμανοὺς σοσιαλιστῆς καὶ Μπολσεβίκοι; Αὐτὰ ερωτῶσιν παρακολουθοῦν ἀπὸ κοντὰ τὴν πορεία τῆς Γερμανικῆς ἐπανάστασης καὶ ὅσοι ἀνησυχῶν μήπως Ρούσσοικος μπολσεβίκισμός γανερωθῆ καὶ σ' αὐτὴν.

Τὴ Σοσιαλ-δημοκρατία τὴν ἀποτελοῦν δύο μέρη 1ο ἡ πλειοψηφία, πού ἀρχηγοὶ τῆς εἶνε ὁ Ἐμπερι, ὁ σημερινὸς πρωθυπουργός, καὶ ὁ Σάϊντεμα καὶ 2ο ἡ μειοψηφία ἡ πὸ σωστὰ οἱ ἀνεξάρτητοι πού χωρίζονται καὶ αὐτοὶ ἐν δύο ομάδες : τοὺς λέγομενοὺς καθαντὸ ἀνεξάρτητους μὲ ἀρχηγὸς τὸ Κάντσοκν, Χάαζε καὶ Λέντεμπορν, καὶ τοὺς ἀνεξάρτητους τῆς «Ἰσθμῆς ἀριστοειῶς» μὲ ἀρχηγὸς τὸ Κάντ Αἰμπανγκετ, Φρόντς Μέριγκ καὶ Κλά Τζέικιν. Ἡ πλειοψηφία ἔχει τὴν ἐφημερίδα «Φόρβαϊτς», οἱ ἀνεξάρτητοι σιὸ Βερολίνο τὴν «Ἡμερίδα τῶν Εἰδήσεων» καὶ στὴ Λειψία «Ἡμερίδα τοῦ Λαοῦ τῆς Λειψίας» ἡ ομάδα Αἰμπανγκετ ἔχει ἐφημερίδα τῆς τὸ «Σπάρτακος». Ἡ μειοψηφία καὶ ἡ πρώτη ομάδα τῶν ἀνεξάρτητων εἶνε ἀντιμπολσεβίκικοι. Ἀποδῶ καὶ ἓνα χρονοῦ ἔπαυον νὰ καταδικάζουν τὴν μέθοδο τοῦ Λένιν καὶ τοῦ Τρότσκι καὶ παραπαλλὰ ἄρθρα μὲ ὑπογραφὰ τοῦ Σάϊντεμα, Ἐμπερι, Στάμπιχερ (διεθνητῆ) καὶ «Φόρβαϊτς» ἀποδοκίμασαν ξάστερα τὴν διάλεξιν τῆς Συντακτικῆς, τὴ δημιουργία τῆς Δημοκρατικῆς Σοβιέτ καὶ τὸν κόκκινον Τρόμο. Τελευταία Κάντσοκν ἔβγαλεν ἓνα φυλλάδιον μὲ τὸν τίτλον Δικτατορία τῶν Προλετάρων, πού ἔκαμε πορθοῦσιν σιὸς σοσιαλιστικὸς κίκλους. Ξαναφαίνεται σ' αὐτὸ ὅτι οἱ παλαιῆς ἀρχῆς τῆς Γερμανικῆς σοσιαλ-δημοκρατίας : «Χωρὶς τὴν δημοκρατία, γένοιτο ὁ σοσιαλισμός εἶνε ἀδύνατος. Μὲ τὸ νεώτερον σοσιαλισμὸν ἐννοοῦμε ὄχι μόνον τὴν κοινωνικὴν ὀργάνωσιν τῆς παραγωγῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν δημοκρατικὴν ὀργάνωσιν τῆς ζωῆς.» Κρίνει ἀσθηρὰ τὴν ὀργάνωσιν τῶν Σοβιέτ, πού ἀφαιροῦν τὰ ἐκλογικὰ δικαιώματα ἀπὸ ἓναν ἀριθμὸν πολιτῶν καὶ πού σ' ἐπέκεινται ἔτι τὴν δικτατορία τοῦ προλεταριάτου καὶ τὴν δικτατορία ἐνός μέρους τοῦ προλεταριάτου ἐπ' αὐτὸ ὅτι ἄλλα. Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Κάντσοκν κοινωνικὴ ἐπανάστασις προοδεύει πολὺ ὀργὰ καὶ μποροῦμε νὰ δόξωμε τὰ σωστὰ ὄρια γιὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς. Ἡ ἐπανάστασις θὰ εἶνε πὸς ἐξασφαλισμένη ὅσο περισσότερο θὰ γίνεται μὲ μὲν εἰρηρικήτερην. Γιὰ τὴν δημιουργία τῆς σοσιαλιστικῆς